

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/1093/65

Érkezett: 2006 NOV 06.

Módosító javaslat

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése alapján az „*egyes, az egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról*” szóló T/1093. számú törvényjavaslathoz a következő

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztjük elő:

1. A törvényjavaslat 35. §-a a következők szerint változik:

„Az Eütv. 187. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„187. § (1) [A **nemző-, illetve fogamzásképeséget megakadályozó művi meddővé tétel az érintett nő vagy férfi írásbeli kérelme alapján**
a) tizennyolcadik életévét betöltött cselekvőképes és korlátozottan cselekvőképes,
b) a (6) bekezdésben foglalt feltételek teljesülése esetén tizennyolcadik életévét be nem töltött korlátozottan cselekvőképes, valamint
c) a 187/B. § szerinti esetben a cselekvőképtelen

személynél végezhető el.] A nemző-, illetve fogamzásképeséget megakadályozó művi meddővé tétel családtervezési célból, illetve egészségügyi indokból az érintett nő vagy férfi írásbeli kérelme alapján, megfelelő szakorvosi vélemény alapján, illetve javaslatra végezhető.

(2) [A művi meddővé tétel elvégzése iránti kérelem benyújtásakor az egészségügyi szolgáltató kijelölt orvosa a kérelmezőt szóban és írásban tájékoztatja a fogamzásgátlás – általa, illetve partnere által alkalmazható – egyéb lehetőségeiről, a beavatkozás jellegéről, lehetséges kockázatairól és következményeiről, a fogamzó-, illetve nemzőképeség helyreállításának esélyéről.] Családtervezési célból a művi meddővé tétel 30. életévét betöltött személynél végezhető el.

(3) [A művi meddővé tétel elvégzése iránti kérelem benyújtásakor az egészségügyi szolgáltató tájékoztatja továbbá a kérelmezőt arról, hogy amennyiben a kérelmező a művi meddővé tételre irányuló beavatkozás igénybevételére vonatkozó szándékát fenntartja – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével –, a tájékoztatást követő hat hónap elteltével az egészségügyi szolgáltatónál történő ismételt megjelenése

szükséges. Ha a kérelmező e tájékoztatást követő hat hónap elteltével az egészségügyi szolgáltatónál megjelenik és nyilatkozik arról, hogy a művi meddővé tétel elvégzése iránti kérelmét fenntartja, a beavatkozás elvégzésére az ettől az időponttól számított hat hónap elteltével kerülhet sor, kivéve, ha a kérelem fenntartásáról szóló nyilatkozat megtételét követően a beavatkozás soron kívüli elvégzését szülészeti vagy más műtéti esemény lehetővé teszi. A családtervezési célból történő művi meddővé tétel esetén a kérelmet a Családvédelmi Szolgálat munkatársa (a továbbiakban: munkatárs) előtt személyesen kell előterjeszteni, a szakorvosi vélemény, illetve javaslat benyújtása mellett.

(4) **[A (3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a huszonhatodik életévet betöltött kérelmező tekintetében úgy kell alkalmazni, hogy a kérelmezőnek a tájékoztatását követő három hónap elteltével kell ismételt megjelenie az egészségügyi szolgáltatónál, és a megjelenését követő három hónap elteltével kerülhet sor a beavatkozás elvégzésére.]** A munkatárs a művi meddővé tétel iránti kérelem előterjesztését követően tiszteletben tartva a kérelmező érzéseit és méltóságát, a nemző-, illetve fogamzóképesség megtartása érdekében tájékoztatja őt, - házasságban, illetve élettársi kapcsolatban élő kérelmező esetén a házastársat (élettársat) is - illetve a 187/A. § (1) bekezdésének a), b) pontjaiban meghatározott személyt
a) a nemző-, illetve fogamzóképesség elvesztésének következményeiről, különös tekintettel a kérelmező életére, családi és társadalmi kapcsolataira gyakorolt hatására;
b) a gyermekvállalás esetén elérhető állami és nem állami anyagi és természetbeni támogatások lehetőségéről;
c) az olyan szervezetek és intézmények létéről és tevékenységéről, amelyek erkölcsi és anyagi segítséget nyújtanak gyermekvállalás esetére;
d) a meddővé tétel szándékának fenntartása esetére a családvédelmi tanácsadáson történő ismételt megjelenés szükségességéről, leghamarabb az a)-c) pontok szerinti tájékoztatást követő 3 hónap elteltével.

(5) **[A művi meddővé tétel iránti kérelmet közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban kell előterjeszteni.]** Amennyiben az (4) bekezdésben meghatározott tájékoztatás ellenére a kérelmező a meddővé tétel iránti kérelmét továbbra is fenntartja, a munkatárs tájékoztatja
a) a családtervezési célból történő művi meddővé tétel jogszabályi feltételeiről;
b) a művi meddővé tétel körülményeiről, módjáról;
c) a művi meddővé tételt végző egészségügyi intézményekről.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott tájékoztatást követően a kérelmet a munkatárs írásban rögzíti. A kérelmet a kérelmező aláírja és megnevezi a beavatkozás elvégzésére választott egészségügyi intézményt.

(7) A kérelmet a munkatárs ellenjegyzzi, és átadja a kérelmezőnek.

(8) A munkatárs az ellenjegyzett írásbeli kérelem másolatát megküldi a választott egészségügyi intézménynek.

(9) A munkatársként dolgozó személyeket titoktartási kötelezettség terheli.

(10) A tanácsadás során – a művi meddővé tétel iránti kérelem kiállításáig – a kérelmező személyazonosító adatainak személyazonosságának megismerésére alkalmas módon történő átadására nem kötelezhető.

(11) A művi meddővé tétel elvégzésére a kérelem benyújtását követő 6 hónap elteltével kerülhet sor, kivéve

a) ha a beavatkozás során kívüli elvégzését szülészeti vagy más műtéti esemény lehetővé teszi, illetőleg

b) az időközben bekövetkező terhesség a nő életét, testi épségét, egészségét közvetlenül veszélyeztetné vagy a terhességből nagy valószínűséggel nem egészséges gyermek születne.

(12) A kérelem benyújtását követően, de a beavatkozást megelőzően legalább 3 hónappal – ide nem értve a (11) bekezdés a), b) pontjában megjelölt eseteket - a beavatkozást végző egészségügyi szolgáltató kijelölt orvosa a kérelmezőt - házasságban, illetve élettársi kapcsolatban élő kérelmező esetén a házastársat (élettársat) is - tájékoztatja a fogamzásgátlás egyéb lehetőségeiről, valamint a beavatkozás jellegéről, lehetséges kockázatairól és következményeiről, a fogamzó-, illetve nemzőképesség helyreállításának esélyeiről.

[(6)] (13) Egészségügyi indokból kerül sor a beavatkozás elvégzésére akkor, ha szakorvos véleménye alapján

a) a terhesség a nő életét, testi épségét, egészségét közvetlenül veszélyeztetné, vagy a terhességből születendő gyermek orvosilag valószínűsíthetően súlyos fogyatékoságban szenvedne, és

b) más fogamzásgátlási módszer alkalmazása nem lehetséges vagy egészségügyi okból nem javasolható.

[(7)] (14) A [(6)] 13 bekezdés szerinti egészségügyi indokból végzett beavatkozás esetén a (2)– [(4)] (12) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.”

2. A törvényjavaslat 36. §-ában az Eütv.új 187/A. §-ának (5) bekezdése a következők szerint változik:

„(5) Ha a korlátozottan cselekvőképes személy művi meddővé tételére irányuló kérelem érvényességéhez szükséges jognyilatkozatot a bíróság pótolja, a 187. § [(3) és (4)] (11) bekezdése szerinti várakozási idő a bíróság határozatának jogerőre emelkedésétől kezdődik.”

I n d o k o l á s

Az Alkotmánybíróság 43/2005. (XI. 14.) AB határozatában alkotmányellenesnek minősítette és 2006. június 30-i hatállyal megsemmisítette az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 187. § (2) bekezdését. A vonatkozó rendelkezés a családtervezési célú művi meddővé tétel feltételeiről rendelkezett; a döntéssel megszűnt az a szabályozás, amely a művi meddővé tételt 35 éves életkorhoz és három vér szerinti gyermekhez kötötte.

Az Alkotmánybíróság nem zárta ki, hogy új szabályozás szülessen, 2006. június 30-ig időt adott a törvényalkotóknak a helyzet megoldására. Sajnos a Kormány azonban csak négy hónappal a kijelölt határidőt követően gondoskodott törvényjavaslat benyújtásáról.

Az Alkotmánybíróság nem tartotta alkotmányosan elfogadhatónak, hogy a törvény a vér szerinti gyermeket számától tegye függővé egy alapjog, az önrendelkezési jog érvényesítését, illetőleg túl magasnak találta a 35 éves korhatárt, de alkotmányjogi szempontból nem zárta ki egy olyan szabályozás lehetőségét, amely – tekintettel az egészségügyi beavatkozások különleges megfontolást, és ennek biztosítására garanciákat kívánó jellegére – a cselekvőképességet meghaladó korhatárhoz kötné a családtervezési célú művi meddővé tételt.

A korábbi rendelkezés megsemmisítése miatt július 1-jétől minden 18. életévét betöltött magyar állampolgár (ha Magyarországon lakik) minden korlátozás nélkül kérheti művi meddővé tételét. Ennek bekövetkezése súlyos erkölcsi aggályokat fogalmazott meg mind különböző társadalmi szervezetekben (Magyar Katolikus Jogászok Egyesülete, Nagycsaládosok Országos Egyesülete, Magyar Orvosi Kamara), és élénk vitát, illetve tiltakozást váltott ki a közvéleményben is.

A törvényjavaslat a hatályos szabályokon csak annyiban kíván változtatni, hogy egy kétszer 6 hónapos türelmi, gondolkodási időt ír elő a kérelmezőnek. Ezt azonban nem tartjuk elégséges garanciának.

A módosító javaslat egyidejűleg kíván az Alkotmánybíróság által megfogalmazottaknak, valamint a demográfiai kihívásoknak és a társadalmi elvárásoknak megfelelő szabályozást alkotni. A javaslat lehetővé teszi a családtervezési célú művi meddővé tételt – gyermekszámától függetlenül – de azt 30 éves korhatárhoz és egy több fordulás – a terhesség-megszakítás kérelmezése esetén alkalmazotthoz hasonló - tanácsadási eljárásban való részvételhez köti.

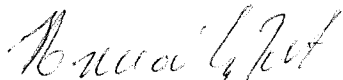
A fiatal korban, gyakran meggondolatlanul meghozott és visszafordíthatatlan döntések később súlyos lelki válságot okozhatnak az embereknek. A túl fiatal korban lehetővé tett művi meddővé tétel is ezek közé tartozik. A fiatalkori lemondás a gyermekvállalásról, vagy több gyermek vállalásáról, utóbb a személyiség fejlődése, a családi kapcsolatok változása, netán szerencsétlenség bekövetkezése esetén már helyrehozhatatlan hibának minősülhet. Ma már a családalapítás, a gyermekvállalás korhatára egyre későbbre tolódik a fiatalok körében. Legtöbbjük - a korább évtizedekhez képest későn - 25-30 éves koruk között kerül reálisan olyan helyzetbe, hogy szembesüljön a családalapítás, gyermekvállalás lehetőségével és értékelni, mérlegelni tudja az ezekre vonatkozó döntéséhez kapcsolódó körülményeket. 30 év fölött kerülhet a fiatal már olyan tapasztalatok birtokába, amelyek alapján a maga számára egész életére elfogadható döntést tudjon hozni.

A javaslat a beavatkozás elvégzése előtt egy olyan eljárást tart szükségesnek, amely egyrészt a kérelmező pontos, hiteles tájékoztatását szolgálja, másrészt megfelelő megfontolási időt biztosít számára. Célja, hogy a meddővé tételre csak a lehető legvégsőbb esetben kerülhessen sor.

A javaslat szerint a családtervezési célú művi meddővé tétel továbbra is szakorvosi vélemény, illetve javaslat birtokában kérelmezhető. A kérelmet személyesen kell előterjeszteni a Családvédelmi Szolgálat munkatársánál, aki tájékoztatást nyújt, tanácsot ad annak érdekében, hogy a kérelmező a döntése meghozatalához szükséges valamennyi információval rendelkezzen, és a lehetséges következményeknek teljes mértékben tudatában legyen. A

tanácsadást – a szándék fenntartása esetén – meg kell ismételni, csak ez után kerülhet a kérelem a beavatkozást elvégző egészségügyi szolgáltatóhoz. A javaslat szerint a beavatkozás elvégzésére csak a kérelem benyújtását követő 6 hónap elteltével kerülhet sor. Amennyiben a kérelmező ezt a feltételt is teljesíti a beavatkozást legalább 3 hónappal megelőzően még az azt végző orvos további tájékoztatást ad a fogamzásgátlás egyéb lehetőségeiről, valamint a beavatkozás jellegéről, lehetséges kockázatairól és következményeiről, a fogamzó-, illetve nemzőképesség helyreállításának esélyeiről. A beavatkozás csak mindezeket követően, a beteg továbbra is fenntartott kérelme esetén hajtható végre.

Budapest, 2006. november 6.

Dr. Horváth Zsolt

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Pelczné Dr. Gáll Ildikó

Dr. Spiák Ibolya

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Bernáth Ildikó

Dr. Mátrai Márta

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Szabó Erika

Kontur Pál

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség